

Ülést tartott a Minisztertanács

A kormány Tájékoztatási Hivatala közli:

A Minisztertanács csütörtöki ülésén megtárgyalta a VII. ötéves népgazdasági tervről szóló törvényjavaslat és a megvalósításra kidolgozott programok intézkedések tervezeteit, és tájékoztatást hallgatott meg a tervről folytatott társadalmi vitákról. Köszönét fejezte ki a társadalmi, az érdekképviseleti és a szakmai-tudományos szervezeteknek a tervjavaslat véglegesítéséhez nyújtott segítségért.

A kormány úgy határozott, hogy a törvényjavaslatot az Országgyűlés elé terjeszti.

A Minisztertanács tájékoztatást kapott a fővárosi és a megyei tanácsok VII. ötéves tervkonceptióiról. Megállapította, hogy azok összhangban vannak a központi elgondolásokkal, és jól szolgálják a terület- és településfejlesztés feladatainak végrehajtását. A kormány egyúttal meghatározta a tanácsi tervezőmunka további feladatait. (MTI)

Megbeszélések

Marjai József, a Minisztertanács elnökhelyettese csütörtökön a Parlamentben fogadta Glenn Robert Dickerson, a Nemzetközi Vám-egyéttmüködési Tanács főtákarát.

G. R. Dickerson budapesti látogatása alkalmával a Vám- és Pénzügyország vezetőivel folytat megbeszéléseket a nemzetközi szervezet előtt álló legfontosabb feladatokról és a magyar vámszervekkel való együttműködés kérdéseiről.

Országos elméleti tanácskozás

A pártdemokráciáról

Németh Károly előadása

A pártdemokrácia helyzetéről és fejlesztésének feladatairól kétnapos országos elméleti tanácskozás kezdődött csütörtökön az MSZMP KB párt- és tömegszervezetek osztálya, agitációs és propagandaosztálya, valamint Politikai Főiskolája rendezésében a Politikai Főiskolán. Szabó József, a főiskola rektora köszöntötte az e témában első ízben rendezett konferencia résztvevőit: pártmunkásokat, elméleti szakembereket, a marxizmus-leninizmus oktatóit, a tömegkommunikációs intézmények vezető képviselőit. Lakatos Ernő, az MSZMP KB agitációs és propagandaosztályának vezetője megnyitójában hangsúlyozta: a tanácskozás célja, hogy elősegítse a XIII. kongresszusnak a pártdemokrácia fejlesztésére vonatkozó határozata végrehajtását. A viták alkalmat kínálnak arra, hogy orientálják a kutatókat azokról a fő kérdésekről, amelyek a párt fejlődése, megújulása kapcsán felvetődnek.

Ezt követően Németh Károly, a Magyar Szocialista Munkáspárt főtákarhelyettese tartott vitaindító előadást a pártdemokrácia kérdéseiről.

Előjáróban kiemelte: a pártnak a társadalomban betöltött vezető szerepéből következően figyelembe kell vennie, hogy a párton belüli és a társadalmi folyamatok szorosan összefüggnek egymással. A szocializmus sikeres építésének előfeltétele, hogy a pártban demokratikus viszonyok uralkodjanak, következetesen érvényesüljenek a párt működését szabályozó lenini elvek. Súlyos tapasztalatunk van arról, hogy ha ezek csorbát szenvednek, nemcsak a pártban, de az egész politikai rendszerben is súlyos zavarok támadnak. Az ötvenes évek első felében a párt akkori vezetői semmibe vették a pártdemokráciát, a párt lenini normáit, a kollektív vezetést. A személyi kultusz és a vele párosuló munkastílus, a tömegke lebecsülése, a meggyőzés helyett az adminisztratív módszerek előtérbe állítása, az állami, társadalmi szervek önállóságának durva megsértése súlyos károkat okozott. A Magyar Szocialista Munkáspárt megszüntette ezeket a torzulásokat, munkájában érvényesítette és jelenleg is érvényesíti a lenini elveket.

Az előadó emlékeztetett arra, hogy a kommunista pártok felépítését és működését szabályozó alapelvek kölcsönösen feltételezik egymást, egységes rendszert alkotnak. Ilyen elv a szervezeti és politikai egység; a szabad vita a politika formálásában a döntések meghozatala előtt, és az egységes cselekvés a döntések után; a kisebbségnek az a kötelessége, hogy alávesse magát a többség döntésének; a választott felsőbb szervek határozatainak kötelező érvénye az alsóbb szervezetre. Ahhoz, hogy a párt helyesen és idejében ismerje föl a társadalomban megértett feladatokat, folyamatosan igényelnie kell a dolgozókat, a szakembereket széles körű véleményét, javaslatát, kezdeményező gondolatait. Ez csak úgy lehetséges, ha a pártban erős a demokrácia, a tagság a politika alakításának és végrehajtásának tevékeny részeseivé válik.

Az MSZMP tevékenységében következetesen szem előtt tartja, hogy a vezető szerep gyakorlati érvényesítése elválaszthatatlan a párt belüli demokráciától, a tagságnak attól a jogától, hogy részt vegyen az elvi, politikai, szervezeti kérdések

megvitatásában, a politikai irányvonal formálásában — hangsúlyozta a továbbiakban Németh Károly, majd így folytatta: — A XIII. kongresszus határozatának megvalósításán munkálkodva le kell küzdenünk mindazokat az akadályokat, amelyek fékezik, hogy a párton belül a döntések előkészítésében széles körű demokratizmus érvényesüljön. Több lehetőséget kell teremteni arra, hogy a kommunista munkások ebben a szakaszban a legfontosabb kérdések kapcsán megtehessek észrevételeiket és javaslatukat. A pártfórumokon kapjanak nagyobb nyilvánosságot a határozathozatal folyamatában kifejtett érvek és ellenérvek, a szélesebb összefüggések. Csakis a pártdemokrácia ilyen értelmű szélesítésével biztosítható tevékenységünk rendszeres önkontrollja.

Népünknek létezőkéi fűződnek ahhoz, hogy megőrizzük és erősítsük pártunk cselekvőképességét — állapította meg. — Ez mindenekelőtt a párt politikai egységétől, szervezetszétől, céltudatos és fegyelmezett munkájától függ. A párt politikai egysége akkor szilárd, ha a kommunista minél szélesebb köre azonosul a közösen kialakított irányvonalal, kész annak következetes megvalósítására.

A pártegység erősítéséről szóva kijelentette: ennek érdekében idejében és meggyőző módon választ kell adnunk a társadalom fejlődésének új kérdéseire, a gyakorlati feladatokra pedig politikailag kell megfelelnünk felkeltésünkre a párttagságot. A pártegység megőrzésének, folyamatos megújításának elengedhetetlen feltétele a véleménynyilvánítás szabadsága, a párttestületekben, a pártfórumokon folytatott demokratikus vita, a nézetek szembesítése.

Szocialista társadalmunk nem mentes az ellentmondásoktól és konfliktusoktól, ám ezek feloldásához, rendezéséhez viták is szükségesek. Ezért politikai fejlődésünknek egyik kulcskérdése a viták helyes értelmezése, a vitakultúra fejlesztése a párton belül. A pártfórumok vitáit egyaránt igényli az elvi következetességet és a nagyfokú türelmet. Fontos, hogy olyan légkört teremtsünk, amely a párttagokat véleményük, javaslataik, észrevételeik elmondására, kérdéseik felvetésére készíti, nem tartva semmiféle hátrányos következménytől. A kommunista érzékek, hogy szükség van észrevételeikre, ezek hasznosulnak a munka során, és kapjanak választ kérdéseikre.

Gyakran lehet hallani olyan véleményt, hogy nincs idő a pártdemokrácia tényleges gyakorlására. Fontos intézkedések megtételében — időhiányra hivatkozva — mellőznek demokratikus fórumokat vagy eljárás szabályokat, s ez végső soron hátrányosan hat a határozatok színvonalára. Ilyen irányba nem mehetünk. A demokratikus előkészítésre fordított idő nem teherterhel, ellenkezőleg, busásan megtérülő befektetés, mert

lehetővé teszi a hibás döntések elkerülését, elhatárolásait mélyebb megalapozását.

A demokrácia fejlettségét pártunkban is nagymértékben meghatározza, hogy miként működnek a választott testületek, a vezető szervek, s mennyire hatja át munkájukat a demokratikus lélek — mondtotta a továbbiakban az előadó. A testületi tevékenység demokratizmusának fontos ismérve a tagok egyenjogúsága. Ennek az elvnek a megvalósulása biztosítja a vélemények szabad kifejtését, a döntéshozatal demokratizmusát. Jóllehet, az egyenjogúság nyílt megsértésével nem találkozunk, tudatában kell lennünk, hogy ennek a fontos elvnek a gyakorlati érvényesülése a választott testületek munkájában nem elegendő.

A párt tömegkapcsolatainak további erősítése szempontjából fontos tisztában lennünk azzal, hogy a pártdemokrácia színvonalát meghatározza az állami, a tömegszervezetek, a tömegmozgalmak és egész közéletünk demokratizmusának fokát — hangsúlyozta Németh Károly. — A párt szakított a korábbi időszak hibás vezetési stílusával, elvetette az állami és a társadalmi szervek munkájában való közvetlen beavatkozást. A szocialista demokrácia csak úgy érvényesülhet, ha a politikai rendszer egyes intézményei képesek kifejezni és megfogalmazni a sokféle szakmai, ágazati, területi és egyéb érdeket. Ez akkor lehetséges, ha ezekben az intézményekben demokratikus lélek uralkodik. A pártdemokrácia továbbfejlesztésének ebben az összefüggésben is meghatározó szerepe van.

Pártunknak alapvető feladata, hogy biztosítsa szocialista elveink és céljaink gyakorlati megvalósulását. Vezető szerepének erősítésében a fő módszer változatlanul a meggyőzés, az eszmei ráhatás, az érvelés, az elvi-politikai irányító, szervező tevékenység. Az egy-pártrendszer viszonyai között megkülönböztetett jelentősége van annak, hogy minden politikai intézmény, az állami, a gazdasági, a társadalmi szervek rendeltetésüknek megfelelően működjenek, növekedjen önállóságuk és felelősségük.

A párt főtákarhelyettese ezután aláhúta: az MSZMP tevékenységének eredményessége általában azt bizonyítja, hogy a demokráciát nem önmagáért való, nem öncélú elvnek tekintjük, nemcsak beszélünk róla, hanem mindent el is követünk azért, hogy áthassa a párt működésének valamennyi területét. Az elmúlt esztendőben sokat tettünk az érvényesüléséhez szükséges feltételek megteremtéséért és javításáért. Kialakultak bizonyos munkaformák, amelyeknek az érdemi működése és továbbfejlesztése ténylegesen biztosíthatja, hogy párttagságunk még szélesebb körben tudjon élni a demokráciában rejlő lehetőségekkel. Ehhez következetesebben érvényre kell juttatni azt az elvet is, mely szerint a pártdemokrácia egyidejűleg jelent jogokat és kötelezettségeket, együtt jár a felelősség vállalásával.

Minél inkább jellemzi a párt tevékenységét a szabad véleménycsere, az alkotó szellem, a munka kritikus értékelése, az együttes gondolkodás és cselekvés, annál jobban be tudja tölteni vezető szerepét társadalmunkban — hangsúlyozta befejezésül Németh Károly.

A tanácskozás ezt követően szekcióülésekkel folytatta munkáját. (MTI)

Barátságunk mind tartalmasabbá válik

Interjú A. P. Nocsovkinnal, az odesszai delegáció vezetőjével

A Csongrád megyét Odessza területéhez fűző testvéri barátság egyik megnyilvánulásaként a hét első felében négytagú pártmunkás-delegációt látott vendégül Szegeden a megyei pártbizottság. A fekete-tengeri kikötővárosból érkezett küldöttség vezetője A. P. Nocsovkin, az UKP Odessza Területi Bizottságának első titkára volt, aki elutazása előtt nyilatkozott lapunknak.

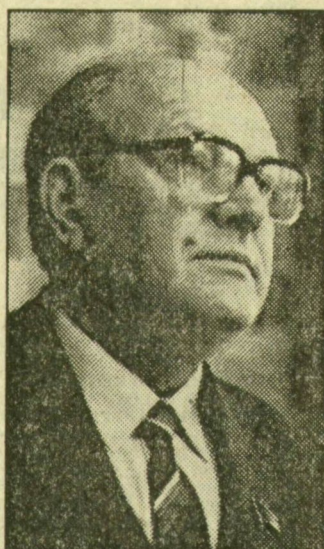
— Az elmúlt napokban ön számos helyen megfordult Csongrád megyében. Találkozott politikai, gazdasági és tudományos életünk több vezetőjével is. Milyen benyomásokat szerzett Szegeden és a megye más, meglátogatott városaiban?

— Mindenekelőtt azt szeretném, ha tolmácsolnák a megye egész lakosságának köszönetünket a lépten-nyomon tapasztalt baráti érzésekért, őszinte emberi megnyilvánulásokért. Pártmunkásokkal, gazdasági vezetőkkel, tudósokkal és kétkézi munkásokkal beszélgetve egyaránt ázt tapasztaltuk, hogy Csongrád megyében szeretettel fogadják az Odesszából érkezett vendégeket. Ebben bizonyosan megnyilvánul a testvéri kapcsolatok hétköznapi válsága. És ez nagyon jó dolog, hiszen az internacionalizmus erősödését jelzi.

Mit tapasztaltunk ezen túl? Elsősorban is azt, hogy Csongrád megye lenyűgöző gyorsasággal fejlődik. Szegeden a Somogyi-könyvtár kincseit látva, Hódmezővásárhelyen a kötöttárnyár igazán szép gyártmányok-lekciójában gyönyörködve és a Szentesi Árpád Termelőszövetkezetben is meggyőződünk arról, hogy a magyar nép tehetsége, szorgalma révén egyre jobban él. Ezt nagyszerű volt látni. Politikai vagyok, gondolom érthető, hogy bárhol is fordulok meg, külön figyelemmel kísérem az emberi arcokat. Hadd mondjam meg, Csongrád megyében csupa olyan embert láttam, akiről sugárzik az elégedettség, a boldogság, a jó kedvvel végzett munka öröme. Bizonyos vagyok benne, hogy ennek az általánosan jó közérzetnek fontos része van a gyárakban és a különböző intézményekben folyó munka eredményességében, kiváló minőségében. Mindezzel nem akarom azt mondani, hogy semmi kritikánivalót nem fedeztünk föl, ám ezek említését nemcsak udvariasságnak, fölöslegesnek is tartom, miután bizonyos vagyok benne, hogy önök sokkal pontosabban tudják, mi benyomást keltett bennük.

— Úgy tudjuk, Csongrád megyei látogatásuk céljai közé tartozott a nálunk most kialakulóban levő, új vállalatirányítási formák tanulmányozása is. Szeretnénk, ha összevetné ez irányú tapasztalatait, és az SZKP újra szervezett programtervezetéből kiolvasható intenzifikációs törekvésekkel bizonyos együttlátó, a gazdaságirányítás korszerűsítését célzó szovjet elgondolásokat.

— Ebben a vonatkozásban is arra törekszünk mi, Odesszában, hogy a feladatokat világosan meghatározzuk. Egy példán keresztül érzékeltetve ezt: a precíziós gépgyártásban elhatároztuk, hogy az egyes termékek súlyát csökkenteni kell. Így tehát egyszerre kaptak feladatot a konstruktorok, a technológusok, és persze a termelésben dolgozók. Az

— Miként önként, a Szovjetunióban is a szocialista gazdaság fejlődése tüzte napirendre a gazdaságirányítási rendszer korszerűsítését, a jelen követelményeihez igazítását. Nem is nevezhető ez új jelenségnek, hiszen történelmi tapasztalatok bizonyítják, hogy Lenin óta folyamatosan gondot fordít a szovjet vezetés az irányítási rendszernek a gyakorlatához való igazítására. Most, a vállalati önállóság növelésén fáradozunk, mégpedig azért, mert a termelőegységekben felvetődő kérdések, a tények tanúsága szerint, leghamarabb és legeredményesebben ott is oldhatók meg, miután az ehhez szükséges információkból a legtöbb ezen a szinten áll rendelkezésre. Valamelyest bonyolultabb a helyzet az agrárgazdaságban. Nálunk a mezőgazdasági termelést és az élelmiszeripart valamivel közelebb hozzuk egymáshoz az irányítás tekintetében is. Miként önként, a Szovjetunió szintjén, az odesszai területen is egységes irányítás alá kerül az eddig külön vezetett két szektor. Úgy véljük, erre szükség van ahhoz, hogy megvalósítsuk pártunk határozatait, amelyek az élelmiszer-termelés növelését szorgalmazzák. Ami mármost az összehasonlítást illeti: úgy látom, céljaink közelebb, s miként nálunk, úgy a magyar gazdaságban is a célhoz vezető legjobb utat keresik a szakemberek.

— Bizonyos vagyok ebben. A politikusoknak mindig is úgy kell dolgozniuk, mint a jó kertészeknek. Vagyis elő kell segíteniük a népek közötti barátság szüntelen fejlődését, erősödését. Azt gondolom, nekünk tulajdonképpen könnyű a dolgunk, hiszen elődeink már elültették azt a bizonyos fát. Az elmúlt napokban kidolgozott együttműködési szerződésben rögzítettük az MHSZ Csongrád Megyei Szervezete és a szovjet honvédelmi szövetség odesszai szervezetei közötti kapcsolat rendszeresítését. Beszélünk a városaink közötti kapcsolatok elevenebbé tételéről is, és még számos dolgot említhetnék, amelyek mind hozzájárulhatnak a barátság mindennapi, természetesebb, tartalmasabbá tételéhez. És valamennyien reméljük, hogy ez így is lesz — mondta befejezésül A. P. Nocsovkin.

A Szegedről szerdán délután elutazott odesszai delegációt fogadták a Szovjetunió budapesti nagykövetségén. Csütörtökön a testvéremegyei pártmunkások küldöttsége hazautazott. Búcsúztatásukon a Ferihegyi repülőtéren jelen volt Szabó Sándor, a megyei pártbizottság első titkára.

— Ebben a vonatkozásban is arra törekszünk mi, Odesszában, hogy a feladatokat világosan meghatározzuk. Egy példán keresztül érzékeltetve ezt: a precíziós gépgyártásban elhatároztuk, hogy az egyes termékek súlyát csökkenteni kell. Így tehát egyszerre kaptak feladatot a konstruktorok, a technológusok, és persze a termelésben dolgozók. Az

eredmény jónak mondható, s ezt elismerték magasabb irányító szerveink is. Különösen az autópálya számára gyártott új célgépek vizsgálatok igen jól, s állják az összehasonlítást a máshol gyártott berendezésekkel. A mezőgazdaságból leginkább a gabonatermelést említhetem példának. Világos, hogy amikor az odesszai területen évente 3,5 millió tonna gabonát kell termelni, akkor nem elég a kolhozparasztoktól lelkiismeretesebb munkát igényelni. A kutatóknak megfelelő fajtákat kell ehhez előállítani. Ugyanígy áll a képlet az állattenyésztésre is. Mindez bizonyára azt is magyarázza, hogy miért mondható intenzívnek az odesszai és a szegedi kutatók együttműködése ezeken a területeken.

— Úgy véljük, ma már sokrétű, gazdag tartalommal bír a Csongrád megyét és Odessza területet összefűző testvéri barátság. A két terület vezetőinek mostani találkozására nyomán várhatjuk-e, hogy új virágokat hajtsa a barátság fája?

— Bizonyos vagyok ebben. A politikusoknak mindig is úgy kell dolgozniuk, mint a jó kertészeknek. Vagyis elő kell segíteniük a népek közötti barátság szüntelen fejlődését, erősödését. Azt gondolom, nekünk tulajdonképpen könnyű a dolgunk, hiszen elődeink már elültették azt a bizonyos fát. Az elmúlt napokban kidolgozott együttműködési szerződésben rögzítettük az MHSZ Csongrád Megyei Szervezete és a szovjet honvédelmi szövetség odesszai szervezetei közötti kapcsolat rendszeresítését. Beszélünk a városaink közötti kapcsolatok elevenebbé tételéről is, és még számos dolgot említhetnék, amelyek mind hozzájárulhatnak a barátság mindennapi, természetesebb, tartalmasabbá tételéhez. És valamennyien reméljük, hogy ez így is lesz — mondta befejezésül A. P. Nocsovkin.

A Szegedről szerdán délután elutazott odesszai delegációt fogadták a Szovjetunió budapesti nagykövetségén. Csütörtökön a testvéremegyei pártmunkások küldöttsége hazautazott. Búcsúztatásukon a Ferihegyi repülőtéren jelen volt Szabó Sándor, a megyei pártbizottság első titkára.

Idegenforgalom

Csütörtökön a Belkereskedelmi Minisztériumban szakmai értekezletet tartottak az utazási irodák, az idegenforgalmi hivatalok és a szálloda vállalatok vezetői.

A résztvevőket Meggyes István, az Országos Idegenforgalmi Hivatal elnöke tájékoztatta az ez évi eredményekről és a jövőbeni feladatokról. Elmondta, hogy az idén kedvező évet zár az idegenforgalom: külföldről 10–12 százalékkal többen látogattak Magyarországra, mint 1984-ben, s

számuk elérte a 15 milliót. Az idegenforgalom devizabevételei az év első kilenc hónapjában 4 százalékkal magasabbak voltak, mint tavaly ilyenkor. A szocialista országokba körülbelül négy millió magyar állampolgár utazott ebben az évben, valamivel kevesebb, mint tavaly. Ugyanakkor 100–150 ezerrel többen látogattak a tőkés országokba, elsősorban Ausztriába.

A jövő évi fő feladatokat az idegenforgalmi szolgáltatások színvonalának javításában látják.